
Beslut i fråga om oredlighet i forskning

Beslut

Nämnden för prövning av oredlighet i forskning (nedan nämnden) beslutar att [redacted] inte gjort sig skyldig till oredlighet i forskning.

Bakgrund

Den 10 februari 2021 överlämnade Linköpings universitet ett ärende om oredlighet i forskning till nämnden. Överlämnandet har skett i enlighet med 6 § i lagen (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning. Ärendet avser anklagelser om plagiering i konferensbidraget: *Digital inclusion in a disadvantaged Swedish suburb - Trust and participation to form Quality of Government*, [redacted] [redacted] *Proceedings of the 54th Hawaii International Conference on System Sciences, 2021*. Både anmälaren ([redacted]) och den anmälda (professor [redacted]) var anställda vid Linköpings universitet vid tiden för den påstådda oredligheten. [redacted] skriver att hon ledde, planerade och samlade in materialet till en studie om digital delaktighet i en svensk förort och hade för avsikt att publicera sig baserat på underlaget och arbetade med ett utkast till rapport. [redacted] skriver vidare att hon sedan upptäckte att [redacted] utan hennes kännedom författat ovan nämnt konferensbidrag baserat på studien med sig själv som försteförfattare och där [redacted] bara nämns i tackordet. [redacted] uppger också att [redacted] ger en felaktig beskrivning av sin medverkan i projektet i detta konferensbidrag.

[redacted] bestrider anklagelserna om oredlighet i forskning. Hon anför att hon var projektledare och ansvarig för hela projektet och att hon designat och format materialinsamlingen. Hon var även forskningsledare och huvudsökande för det beviljade planeringsbidrag som stödde projektet. [redacted] håller med om [redacted] beskrivning av sin ledande roll i att koordinera och genomföra enkätstudien och hålla ihop fältarbetet. [redacted] uppger att i det aktuella konferensbidraget har det gjorts nya analyser som hon tagit ansvar för. [redacted] skriver vidare att konferensbidraget skrevs efter avslutat projekt när [redacted] lämnat forskargruppen. Hon ser ingen form av plagiat i konferensbidraget och anför att materialinsamling inte ger äganderätt till forskningsdata utan att det är universitetet som forskningshuvudman som äger de data som projektet resulterade i. Med stöd av Vancouver-reglerna bedömde [redacted] och forskargruppen vilka som skulle vara medförfattare och vilka som skulle stå i "acknowledgement" i konferensbidraget.

Motivering av beslut

Rättslig reglering

Nämnden ska pröva frågor om oredlighet i forskning enligt lagen (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning (nedan lagen). Definitionen av oredlighet i forskning är enligt 2 § ”en allvarlig avvikelse från god forskningssed i form av fabricering, förfalskning eller plagiering som begås med uppsåt eller av grov oaktsamhet vid planering, genomförande eller rapportering av forskning”.

Fabricering, förfalskning eller plagiering

De former av oredlighet som nämnden ska pröva är fabricering, förfalskning och plagiering. Begreppen är inte definierade i lagen, men i förarbetena refereras till att de finns beskrivna i forskningsetiska kodexar och riktlinjer som till exempel Den europeiska kodexen för forskningens integritet¹ ². De redogörs också för i Vetenskapsrådets publikation God forskningssed³. Fabricering beskrivs, enligt förarbetena, ofta som att man hittar på resultat och dokumenterar dem som om de vore riktiga. Med förfalskning avses manipulering av forskningsmaterial, utrustning eller processer eller att uppgifter eller resultat ändras, utelämnas eller undanhålls utan att det är motiverat. Slutligen är beskrivningen av plagiering att en forskare använder andras texter, idéer eller arbeten utan att ge tillbörligt erkännande till ursprungskällan.⁴

Andra typer av avvikelser från god forskningssed än de ovan nämnda hanteras i stället av forskningshuvudmännen själva enligt 1 kap. 17 § högskoleförordningen (1993:100).

På nämndens anmodan har [REDACTED] inkommit med den rapport som påstås vara plagierad. [REDACTED] framhåller då att hennes anmälan om oredlighet främst gäller hur [REDACTED] använt och publicerat text om materialet från studien snarare än att texten från rapporten är plagierad.

Nämnden noterar att det anmälda konferensbidraget publicerats innan [REDACTED] rapport. När det som i det här fallet rör sig om forskare som alla varit delaktiga i studien har de också rätt att använda materialet för framtida analyser och publikationer. [REDACTED] kan därför inte anses ha plagierat [REDACTED] rapport genom att i konferensbidraget beskriva projektet eller använda data från studien.

¹ Den europeiska kodexen för forskningens integritet. Reviderad utgåva. Berlin: All European Academies (ALLEA); 2018, kap. 3.1.

² Prop. 2018/19:58, s. 45, 100.

³ God forskningssed. Stockholm: Vetenskapsrådet; 2017, kap. 8.

⁴ Prop. 2018/19:58, s. 45, 100.

Sammanfattningsvis finner nämnden därför att [REDACTED] inte gjort sig skyldig till oredlighet i forskning.

Nämnden har fattat beslut i detta ärende efter föredragning av handläggaren Miriam Matsson.

Thomas Bull
Ordförande

Miriam Matsson
Handläggare